

Br:

Podgorica, 7. jun 2024. godine

IZVJEŠTAJ

o učešću ministra vanjskih poslova dr Filipa Ivanovića na neformalnom sastanku NATO ministara vanjskih poslova, Prag, Republika Češka, 30-31. maj 2024. godine

Ministar vanjskih poslova dr Filip Ivanović predvodio je delegaciju Crne Gore na neformalnom sastanku NATO ministara vanjskih poslova, a u čijem su sastavu bile otpravnica poslova a.i. u Stalnoj misiji Crne Gore pri NATO Danica Mijatović i v.d. generalne direktorice za NATO i politiku bezbjednosti u Ministarstvu vanjskih poslova Milena Kalezić.

Odluke sa neformalnog sastanka NATO ministara vanjskih poslova

U skladu sa sveobuhvatnim pristupom bezbjednosti, ministri vanjskih poslova su razmijenili mišljenja o izazovima i prijetnjama iz svih strateških pravaca, s fokusom na istočne i južne granice Alijanse. Od značaja je bila i diskusija o napretku po pitanju obaveze ulaganja u odbranu, kako bi se sa odgovarajućim finansijskim sredstvima obezbijedilo dalje djelovanje Alijanse u ključnim oblastima za kolektivnu bezbjednost. Imajući u vidu globalnu prirodu izazova sa kojima se saveznice i evroatlantska zajednica suočavaju, razmotrene su i oblasti saradnje od značaja sa partnerskim državama i međunarodnim organizacijama.

Tokom sastanka poseban fokus je stavljen na dalje jačanje podrške Ukrajini. S tim u vezi, saveznice su podržale da NATO preuzme veću ulogu u koordinaciji bezbjednosne pomoći i obuka za Ukrajinu, čime će se adresirati njene kratkoročne i dugoročne potrebe. Bilo je riječi i o uspostavljanju okvira za pružanje višegodišnje finansijske podrške Ukrajini radi obezbjeđivanja predvidljivosti u tom pogledu.

Tokom sastanka, osim pitanja dalje podrške Ukrajini koja će biti jedna od glavnih tema tokom Samita u Vašingtonu, sagovornici su razmatrali i temu odvraćanja i odbrane. Na sastanku je istaknuta činjenica da saveznice izdvajaju više snaga za odbranu Alijanse, kao i da obezbjeđuju njihovu visoku spremnost. U prilog tome, govori i činjenica da sve veći broj članica NATO izdvaja značajnija sredstva za odbranu, ispunjavajući postavljeni cilj od 2% BDP za ovu namjenu. Saveznice su razmatrale i načine za dodatno jačanje partnerstava širom svijeta, a naročito sa azijsko-pacifičkim državama: Australijom, Novim Zelandom, Japanom i Južnom Korejom.

Ocjena učešća ministra vanjskih poslova Crne Gore na neformalnom sastanku u Praagu

Ministar Ivanović je ukazao na važnost julskog Samita, ocijenivši da predstavlja odličnu priliku za obilježavanje važnog jubileja, ali i sagledavanje ostvarenih rezultata u ključnom trenutku za evropsku i evroatlantsku bezbjednost i stabilnost. Kazao je da NATO u kontinuitetu potvrđuje svoju relevantnost i sposobnost da se prilagodi i odgovori na rastuće izazove. Šef crnogorske diplomacije je kazao da će Crna Gora, kao posvećena i kredibilna saveznica, nastaviti da doprinosi postizanju konsenzusa po brojnim pitanjima od zajedničkog interesa, kao i jačanju kolektivne bezbjednosti, te ukazao na važnu

ulogu i posvećenost Crne Gore stabilnosti i sigurnosti u regionu Zapadnog Balkana, koji je visoko na listi NATO prioriteta.

Ministar Ivanović je takođe istakao da će naša država nastaviti sa pružanjem podrške Ukrajini u borbi za odbranu suvereniteta, nezavisnosti i teritorijalnog integriteta, kao i u ostvarenju njenih evropskih i evroatlantskih aspiracija. Prenio je i da je Crna Gora, u skladu sa obavezama koje proističu iz NATO članstva, postigla cilj od 2% BDP izdvajanja za sektor odbrane, što su saveznice pozdravile.

Na marginama neformalnog NATO sastanka ministar Ivanović je imao i niz bilateralnih susreta sa zvaničnicima NATO-a i kolegama, šefovima diplomacije Rumunije, Hrvatske, Sjeverne Makedonije, Češke, Poljske, Nizozemske, Slovačke, Mađarske, Norveške, Albanije i Letonije, tokom kojih ukazao da je Crna Gora svjesna kompleksnosti aktuelnog bezbjednosnog trenutka i višeslojnih izazova sa kojima se suočava evroatlantsko područje, te da nastoji da konstruktivno doprinosi zaštiti zajedničkih vrijednosti i principa.